

Duidelijk over agressie

Meedenksessie Agressieonderwijs 2 juni 2015

Agressiepreventie en -hantering in Onderwijs & Opleiding

Programma

9.30 Opening en toelichting project

door Miriam Kop, programma manager

9.40 Toelichting programma

door Barbara Ponsteen, projectleider deelproject Scholing

9.50 Even kennismaken

10.30 Werksessie 1 (in groepen)

11.00 Pauze

11.15 Werksessie 2 (in groepen)

12.15 Samenvatting en afsluiting

12.30 Lunch

Zes zorgbranches

GGZ Geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg

GHZ Gehandicaptenzorg

JZ Jeugdzorg

VVT Verpleeg- en verzorgingshuizen, thuiszorg, kraamzorg en jeugdgezondheidszorg

UMC Universitaire medische centra

ZKH Ziekenhuizen, zowel algemeen als categoriaal, en revalidatiecentra

Initiatiefnemers

actiz

organisatie van zorgondernemers

ABVAKABO FNV

Btwn
onderscheidend in belangenbehartiging

cnv Publieke Zaak

FBZ

GGZ NEDERLAND

**jeugdzorg
nederland**

NFU
NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA

NVZ

Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen

nu'91

VGN VERENIGING
GEHANDICAPTENZORG
NEDERLAND

met ondersteuning van

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Doel en uitgangspunt actieplan

Doel

De implementatie van integraal beleid tegen agressie in de zorgorganisaties een duidelijke stap verder brengen de komende jaren.

Belangrijk uitgangspunt

Maak gebruik van de ervaring, kennis en communicatiekanalen van de branches

Actieplan 'Veilig Werken in de Zorg'

Implementatie anti-agressiebeleid versterken

Ondersteuningsregeling VWiZ

Communicatiecampagne 'Wees duidelijk over agressie'

Startsymposium '13, Regiosessies, eindsymposium '15

Tools: Scan, AgressieWijzer, Business Case

Juridische aanpak veroorzaker agressie

Duidelijkheid over zorgverlening staken

Onderzoek opvolging na agressie-incidenten

Scholing aankomende medewerkers

Scholing, voorlichting en training inbrengen in beroepsonderwijs

Er gebeurt veel!

- Campagne
- Symposium
- Magazine
- Social media platform
- Portal
- Toolkit met campagnematerialen
- Scan, agressiewijzer, business case
- Regiosessies en eindsymposium

facebook.com/duidelijkoveragressie

@overagressie

#weesduidelijk

Visie

Statement van werkgevers en werknemers in de (jeugd)zorg over agressie:

- (Jeugd)Zorgorganisaties en –medewerkers accepteren geen tegen hen gerichte agressie en geweld.
- Agressie en geweld leiden tot nazorg aan de medewerker en een reactie naar de veroorzaker.
- Management en medewerkers bepalen samen welk gedrag ontoelaatbaar is en hoe zij daarop reageren.
- Elke ontoelaatbaarheid wordt geregistreerd, geëvalueerd en – om herhaling te voorkomen- gevolgd door een passende aanpak.

Toelichting Programma

Deelproject Scholing

Rondje kennismaken

Leermateriaal

Samen aan de slag:

- Werksessie 1: raamwerk ontwikkelen
- Korte pauze
- Werksessie 2: competenties/gedragsindicatoren formuleren

Samenvatting en afsluiting

Scholing aankomende medewerkers

Doel

Scholing, voorlichting en training inbrengen in beroepsonderwijs en academische opleidingen.

Competenties en vakkennis benoemen die de (beginnende) beroepsbeoefenaren moeten beheersen.

Aanpak

Inzet op twee sporen:

1. Inbrengen in curriculum, lange weg
2. Praktische invulling bieden aan scholen voor de lessen rondom agressie

Projectdoelen deelproject scholing

- Opstellen van competenties/gedragsindicatoren agressiepreventie en -hantering
- Samen met onderwijs- en zorginstellingen
- Competenties/gedragsindicatoren inbrengen in onderwijs en opleiden
- Zoeken/maken van leermateriaal dat past bij competenties/gedragsindicatoren
- Delen van resultaten

Hier werken we vandaag met z'n allen aan!

Rapportage
Gezond en
Zeker

Even kennismaken

- Stel uzelf kort voor in de groep:
 - Werkzaam in onderwijs of instelling?
 - Welk onderwijsniveau (mbo, hbo, wo)?
 - Welke branche?
- Geef aan voor uw organisatie:
 - Of er agressieonderwijs gegeven wordt
- Noteer:
 - Wat er is aan leermateriaal over agressiepreventie en -hantering
- Inventariseer in de groep

5
minuten

turven

noteer op
geeltjes

Mooi leermateriaal

Veel gratis leermateriaal op internet:

- Arbocatalogi branches:
<http://www.duidelijkoveragressie.nl/nuttige-links/arbocatalogi>
- Gezond en Zeker, Tips uit de praktijk:
http://www.gezondenzeker.nl/prego_tips/c/9/true.html
- Gratis e-learningmodules: <http://www.free-learning.nl>

Veel materiaal in (onderwijs) instellingen:

Regio-sessies, rapportage Gezond en Zeker, websites

Wens: leermateriaal 'ophangen' aan raamwerk

Wat is een raamwerk?

Gezamenlijk landelijk eenduidige leerinhoud, doelen en leeruitkomsten zichtbaar en begrijpelijk maken en vastleggen

Raamwerk agressiepreventie en -hantering voor onderwijs & opleiding

Eenvoudig, flexibel als benchmark en hulpmiddel

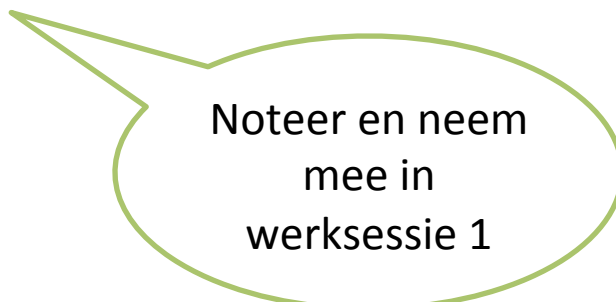
Bespreek in de groep

10
minuten

Input voor Raamwerk agressieonderwijs:

- Noem voor uw beroepscontext (waarvoor u opleidt) 3 belangrijke vaardigheden m.b.t. agressiepreventie en –hantering
- Noem 3 belangrijke gedragingen (houding/attitude) m.b.t. agressiepreventie en –hantering

Noteer en neem
mee in
werksessie 1

Opstellen raamwerk

Analyseren van wat er al is. Onder andere:

- Gezond en Zeker rapportage: afbakening scope
- Veiligheidscompetenties
- Agressiewijzer: rood-groen-oranje gedrag
- Handreiking fysiek ingrijpen GGZ
- Pilot Gastvrij contact
- Veilige Publieke Taak
- Beroepscompetentieprofielen, kwalificatiedossiers, opleidingsprofielen etc.

Analyse bronnen op domeinen - 1

Gezond en Zeker rapportage	Agressiewijzer	Handreiking fysiek ingrijpen
<ol style="list-style-type: none">1. Preventie van agressie2. De-escaleren van dreigende agressie3. Omgaan met aanwezige agressie4. Formeel technisch afhandelen van een agressie-incident5. Collegiale nazorg na een agressie-incident	<ol style="list-style-type: none">1. Gewenst gedrag = groen gedrag2. Emotioneel gedrag (acceptabel) = oranje gedrag3. Agressief gedrag (onacceptabel) = rood gedrag	<ol style="list-style-type: none">1. voorkomen van fysiek ingrijpen2. Veilig en deskundig fysiek ingrijpen3. Nabespreken van fysiek ingrijpen4. Veilig melden en afwickelen5. Retrospectieve risicoanalyse6. Wettelijk kader voor fysiek ingrijpen

Analyse bronnen op domeinen - 2

Veilige Publieke Taak	Gastvrij contact	Kwalificatiedossiers /opleidingsprofielen
<ol style="list-style-type: none">1. Organisatienorm2. Voorvallen melden3. Voorvallen registreren4. Medewerkers trainen5. Reageren richting dader6. Aangifte doen7. Schade verhalen op dader8. Nazorg verlenen	<ol style="list-style-type: none">1. Behoeften inschatten en hiernaar handelen2. Collega's aanspreken op ongestvrij gedrag	Niveaubepaling mbo niveau 1 t/m wo niveau

Raamwerk indeling in 6 domeinen

1. Positief gedrag
2. Ombuigen van emotioneel gedrag
3. Ingrijpen bij agressief gedrag
4. Nazorg bij agressie incidenten
5. Opvolging richting de veroorzaker
6. Agressiebeleid

Raamwerk met 6 domeinen

1. Positief gedrag

Maakt contact met de cliënt, let op het welbevinden en creëert en stimuleert positief gedrag door zelf het goede voorbeeld te geven.

2. Ombuigen van emotioneel gedrag

Vertoont rust en zelfvertrouwen, handhaaft regels en afspraken en zet gesprekstechnieken en interactievaardigheden om emotioneel gedrag om te buigen of te de-escaleren.

3. Ingrijpen bij agressief gedrag

Schat het gevaar voor de cliënt, zichzelf en anderen in, treft maatregelen en grijpt in om agressief gedrag te stoppen.

Raamwerk met 6 domeinen

4. Nazorg bij agressie incidenten

Meldt incidenten, bespreekt agressie incidenten op een constructieve manier met de zorgvrager(s), collega's en andere betrokkenen en maakt afspraken over de afhandeling en om herhaling te voorkomen.

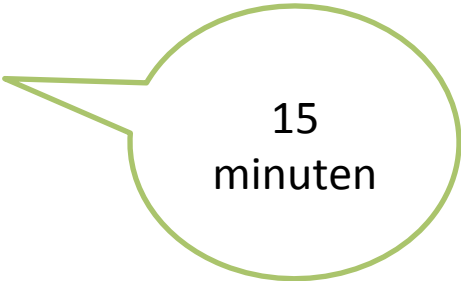
5. Opvolging richting de veroorzaker

Reageert naar de veroorzaker, treft maatregelen richting de veroorzaker en verhaalt eventuele schade op de veroorzaker.

6. Agressiebeleid

Stelt (mede) beleid op voor een veilig klimaat en toont leiderschap om een veilige werkomgeving te optimaliseren.

Samen aan de slag!

15
minuten

Werksessie 1: Domeinbepaling

Groepsopdracht:

- Is de indeling in 6 domeinen bruikbaar en compleet?
- Welke aanvullingen/wijzigingen heeft u?
- Plenaire presentatie en terugkoppeling

Kijk ook naar wat
u zelf bedacht
hebt

Opmerkingen
noteren op
geeltjes

Werksessie 2: Gedragsbeschrijvingen

Groepsopdracht: bespreken competenties/
gedragsbeschrijvingen per domein

- Is het domein compleet?
- Dekkt het de lading?
- Weten we wat bedoeld wordt?
- Concreet genoeg?
- Kan je het gebruiken in jouw lessen?

15
minuten

Elke groep
bespreekt 1
domein

Zit u bij het
juiste
domein?

Conclusie doelgroep

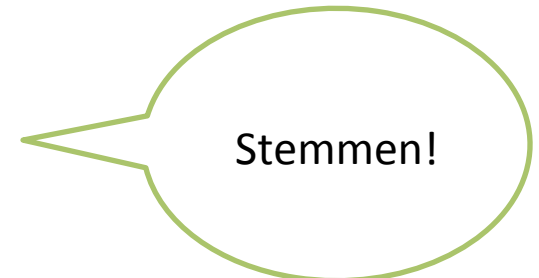
Voor iedereen in de (jeugd)zorg geldt (visie):

- Agressie en geweld wordt niet getolereerd
- Agressie en geweld wordt geregistreerd, geëvalueerd en aangepakt
- Agressiepreventie en -hantering is een taak van iedereen

Stelling:

Er zijn generieke competenties/gedragsindicatoren die gelden voor iedereen en daarmee geldt het raamwerk voor alle opleidingen c.q. werkers in de zorg.

- Eens
- Oneens

Hoe nu verder?

Betrek
anderen en
nodig uit!

Planning:

- Concept voorleggen aan stuurgroep, achterbannen en andere relevante betrokkenen
- 2^e bijeenkomst in augustus/september met accent op onderwijsmateriaal gekoppeld aan raamwerk
- Vaststellen definitief raamwerk door stuurgroep
- Delen van producten tijdens regiosessies in oktober-december

Duidelijk over agressie

Dank voor uw inbreng!

Wilt u meer weten of even contact?

barbara.ponsteen@drie-s.net

0610906279